

VOORTGANGSRAPPORTAGE

Oktober 2022

HET ONDERSTEUNINGSTEAM
UITHUISPLAATSINGEN TOESLAGENAFFAIRE

Inhoud

Inleiding	2
Cijfers en observaties	3
Gezinnen in beeld.....	4
Ondersteuning.....	5
Resultaten	6
Doorontwikkeling	7
Werkwijze en proces	7
Organisatie	7
Aanmeldingen ouders en kinderen	7
Overige zaken	8
Doorkijk	8

Inleiding

Iedere maand maken we een voortgangsrapportage om cijfers en onze observaties te delen. Deze rapportage gaat over de maand oktober 2022.

In dit rapport lees je hoeveel mensen zich tot nu toe bij ons hebben aangemeld en via welke route dat is geweest. Daarnaast delen we cijfers rondom de uithuisplaatsingen, wat de wensen van ouders én kinderen zijn en in hoeverre het ons tot nu toe gelukt is om daar naartoe te werken.

Eens in de twee maanden beschrijven we in dit rapport wat deze inzichten betekenen voor de doorontwikkeling van ons als Ondersteuningsteam. Wij zijn continu in ontwikkeling om ouders en kinderen zo goed als mogelijk te blijven ondersteunen. Wat we doen, vind je ook in deze rapportage.

Kortom, dit rapport geeft je een beeld over wat we in ons werk als Ondersteuningsteam tegenkomen en hoe we dit vertalen in onze werkwijze, processen en aanpak. Onze prioriteit blijft het stapsgewijs toewerken naar het herbouwen van vertrouwen en herstel.

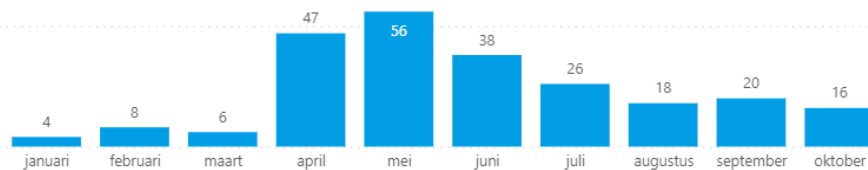
Benieuwd naar eerdere rapportages? Deze vind je op de website www.hetondersteuningsteam.nl op de pagina “feiten”.

Cijfers en observaties

Aanmeldingen

In totaal hebben t/m eind oktober 239 mensen zich bij ons aangemeld. Hiervan zijn er op dit moment 173 in begeleiding. De afbeelding hieronder laat het verloop van de aanmeldingen zien¹.

Verloop aanmeldingen

Eenenveertig mensen die zich hebben aangemeld behoren niet tot de doelgroep. Bijvoorbeeld omdat het om ouders gaat die niet gedupeerd zijn door de toeslagenaffaire. Er zijn 82 afgesloten of (nog) niet gestarte begeleidingstrajecten. Afgesloten trajecten nemen we mee in de cijfers van dit rapport. Er zijn ook twee heropend trajecten².

De volgende afbeelding geeft aan waar de 239 mensen die zich hebben aangemeld vandaan komen. Mensen die zich vanuit het buitenland hebben aangemeld (9) zijn uitgezonderd.

Reactietijd na aanmelding

Bij 95% van de mensen die zich hebben aangemeld is er binnen twee dagen telefonisch contact geweest. Bij 81% is er binnen een week een welkomstgesprek ingepland. Deze korte reactietermijnen wordt als zeer positief ervaren.

¹ De cijfers van voorgaande maanden kunnen enigszins verschillen met eerdere gepubliceerde voortgangsrapportages. Dit komt omdat aanmeldingen die aan het einde van de maand binnenkomen de volgende maand in de monitor verwerkt worden.

² Uitleg over heropening van casussen is in de voortgangsrapportage van juli/augustus terug te lezen.

Kenmerken aanmelders

Moeders vormen de grote meerderheid van de aanmeldingen. In een kleinere aantal gevallen is de vader de melder of zijn dat beide ouders, een familielid of een kind. De afbeelding hieronder laat zien wie er ondersteund wordt. Soms hebben we de persoon nog niet in beeld omdat de ondersteuning net gestart is.

Het merendeel van de mensen meldt zich rechtstreeks bij ons aan (172). Een relatief groot en constant aantal meldingen komt binnen via een professional. Zij werken bij gemeenten, UHT Belastingdienst, Ministerie van Justitie en Veiligheid, belangengroepen, Openbaar Ministerie, GGZ of gecertificeerde instellingen.

Gezinnen in beeld

Kinderen

In totaal zijn er 511 kinderen betrokken bij de gezinnen die wij ondersteunen. Hiervan zijn op dit moment 205 kinderen uithuisgeplaatst.

Uithuisplaatsingen

Op dit moment weten we van 176 kinderen die nu uithuisgeplaatst zijn of er sprake is van wel/geen jeugdbescherming maatregel, zie de volgende tabel.

Met jeugdbescherming maatregel	142
Zonder jeugdbescherming maatregel	21
Zowel met als zonder jeugdbescherming maatregel	13
Totaal	176

Het merendeel (68) van deze kinderen verblijft in een pleeggezin (niet zijnde in netwerk), in het netwerk (bij familie of vrienden, 49), of bij de andere ouder (46).

Reden uithuisplaatsing

Het is op dit moment bij 82 gezinnen bekend wat de redenen voor uithuisplaatsing zijn of waren. De onderstaande categorieën worden door de procesbegeleiders en ouders geïdentificeerd:

- Financiële problematiek
- Onveilige thuissituatie, huiselijk geweld
- Gebrek aan woning
- Middelengebruik en verslaving
- Onvermogen om voor de kinderen te zorgen
- Acties van de partners
- Complexe echtscheiding
- Mogelijk strafbare feiten
- (Mentale) gezondheidsklachten

In meerdere situaties wordt er aangegeven dat er sprake is van meerdere redenen ofwel (complexe) multiproblematiek.

Betrokken Jeugdzorgregio's

In totaal weten wij op dit moment dat er GI's van 34 Jeugdzorgregio's bij de gezinnen betrokken zijn. Bij een aantal gezinnen zijn er GI's uit verschillende regio's betrokken.

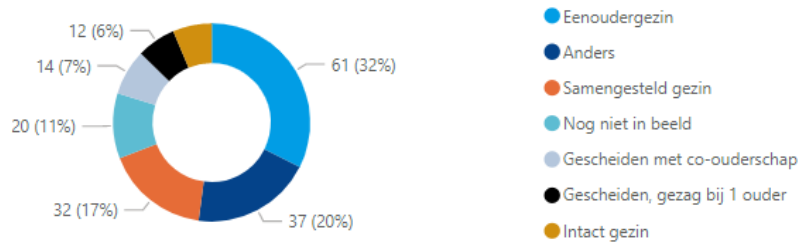
De top 3 regio's bij het Ondersteuningsteam zijn:

- Rijnmond (23 gezinnen)
- Amsterdam-Amstelland (16 gezinnen)
- Haaglanden (14 gezinnen).

Gezinssamenstelling en gezag

De gezinssamenstelling van de mensen die in begeleiding zijn (of waren), is voornamelijk éénoudergezinnen. Er is weinig sprake van intacte gezinnen. Er zijn iets meer ouders die gezag over alle kinderen hebben (89) dan ouders die geen gezag hebben (67). Zie de plaatjes hieronder voor details.

Gezinssamenstelling

Heeft/hebben de ouder(s) gezag?

Ondersteuning

Over het algemeen hebben we goed in beeld welke ondersteuningsbehoeftes en vragen er zijn. Echter is bij ongeveer de helft van de mensen die wij ondersteunen nog niet in beeld wat er wordt ingezet en welke resultaten er zijn. Dit heeft twee redenen: soms is een ondersteuningstraject net gestart, en soms zit een procesbegeleider nog

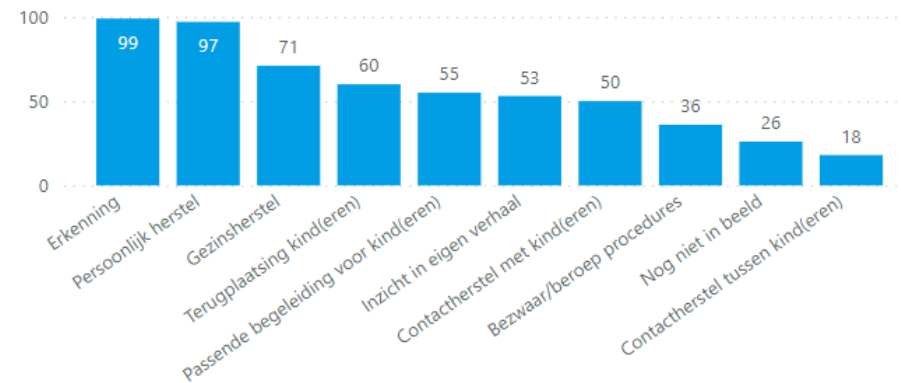
in de (actieve) luisterfase (deze fase wordt niet bijgehouden in de monitor en valt onder “nog niet in beeld”).

Gewenste gezinssituatie en ondersteuningsverzoek

Van de mensen die wij begeleiden, waarvan de gewenste gezinssituatie bekend is, is er in de meeste gevallen de wens voor contactherstel met kind(eren), terugdraaien uithuisplaatsing en overig herstel van betrokken gezinsleden.

Mensen hebben daarnaast ook andere ondersteuningsvragen. Van de vragen die nu bekend zijn, vragen ze in de meeste gevallen de procesbegeleiders te helpen met erkenning, persoonlijk herstel en gezinsherstel, zie het plaatje hieronder.

Ondersteuningsverzoeken

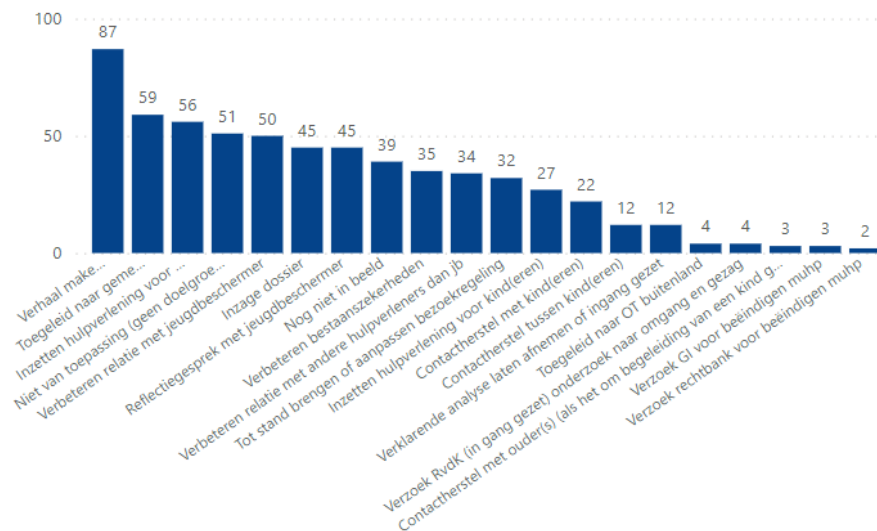
Welke ondersteuning bieden we?

Het plaatje hieronder laat zien welke ondersteuning procesbegeleiders bieden (meerdere antwoorden mogelijk). Hierin zien we dat er veel wordt ingezet op persoonlijk herstel door verhaal te maken en structuur aan te brengen. De procesbegeleiders doen ook veel rondom bestaanszekerheid, (mentale) gezondheid en de uithuisplaatsingen. Hiervoor zetten zij in op

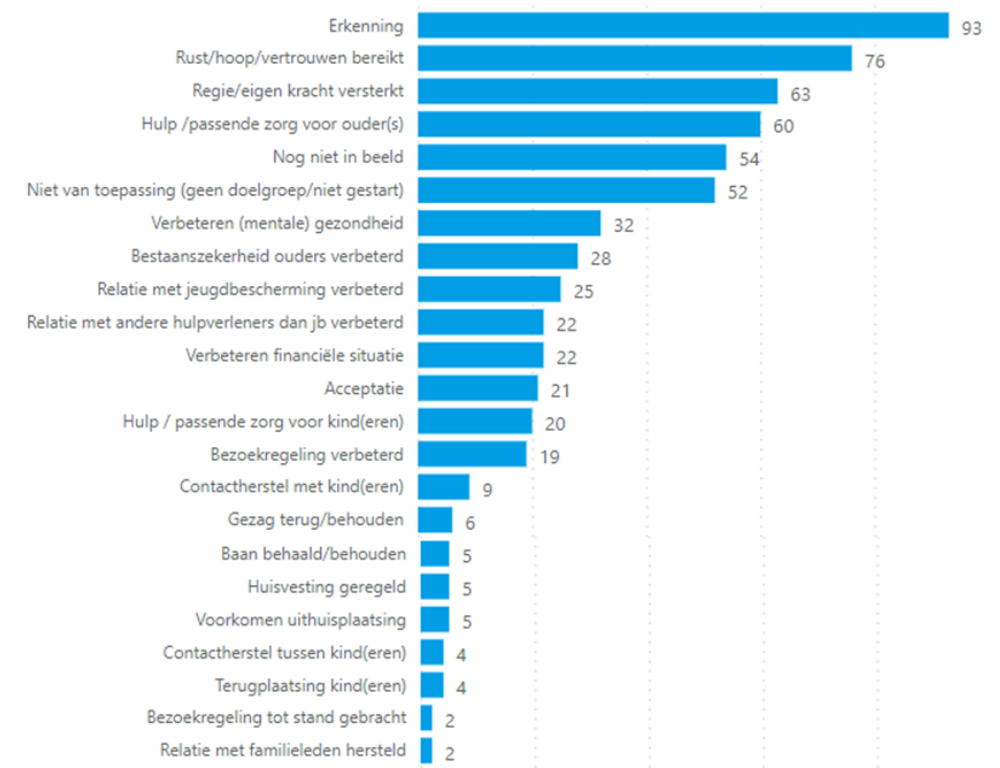
proces, bijvoorbeeld door de mensen die ze begeleiden toe te leiden naar relevante organisaties en het organiseren van hulpverlening, maar ook door dossiers in te zien, door (weer) in contact te komen met Jeugdbescherming, reflectiegesprekken aan te gaan en de relatie met hulpverleners te verbeteren. Ook zetten we bij 12 gezinnen een verklarende analyse in.

Er zijn een aantal resultaten bereikt ten aanzien van persoonlijk herstel. Het resultaat dat het meest voorkomt is dat de mensen die wij ondersteunen zich erkend voelen, weer rust/hoop/vertrouwen hebben en dat hun regie/eigen kracht versterkt is. Deze “zachte” resultaten zijn voorwaardelijk voor het toewerken naar breder herstel van de situaties waarin zij zich bevinden.

Welke ondersteuning wordt/is geboden?

Welke resultaten zijn er bereikt?

Resultaten

Het plaatje hiernaast laat zien welke resultaten er tot nu toe zijn bereikt, op aangeven van de procesbegeleiders (meerdere antwoorden mogelijk). De aantallen refereren naar het aantal gezinnen waarin een bepaald resultaat bereikt is.

Een onderdeel van dit breder herstel is het verbeteren van bestaanszekerheid, waarin we ook resultaten bereiken. In een aantal gezinnen is dit een verbetering in de financiële situatie, bijvoorbeeld

omdat een baan verkregen of behouden is, of het organiseren van een woning. Mensen ervaren een verbetering in hun (mentale) gezondheid en er is in veel gezinnen passende zorg gevonden voor ouder(s) en voor kinderen.

Wanneer de bovenstaande zaken verbeterd zijn kan er ook worden gewerkt aan resultaten bereiken ten aanzien van de uithuisplaatsingen. Hierin zien we dat de relatie met hulpverleners bij veel gezinnen verbeterd is, bezoekenregelingen tot stand gebracht of uitgebreid zijn, het gezag teruggekregen of behouden is en een uithuisplaatsing of uithuiszetting voorkomen is. In sommige gezinnen is het contact met de kinderen hersteld, en sinds we van start zijn gegaan zijn er acht kinderen (bij vijf gezinnen) terug naar huis gegaan.

Doorontwikkeling

Werkwijze en proces

Samenwerking met ketenpartners (op casusniveau)

- Er zijn vernieuwde afspraken met het UHT gemaakt over de versnelde integrale beoordeling, waarvan een aantal ouders die begeleid worden door het OT gebruik van kunnen maken.

Ketenaanpak

- We hebben afgesproken met het programmateam en samenwerkingspartners in de keten om in Q1 2023 de inzet van de gedeelde verklarende analyse gezamenlijk te evalueren. De voorbereiding is gestart en worden tussentijdse casusevaluaties die plaatsvinden benut.

Organisatie

- 11 nieuwe procesbegeleiders zijn per 1 oktober volledig getraind en van start gegaan.
- Om de kwaliteit en interne deskundigheid te blijven waarborgen hebben de procesbegeleiders een aantal trainingen gevolgd t.b.v. de kindregeling, traumasensitief werken en procesbegeleiding, en grenzen en mogelijkheden binnen de Jeugdwet.
- De subsidieaanvraag voor 2023 is ingediend.
- We hebben bij een aantal ouders een tussentijdse evaluatie van de tevredenheid met de dienstverlening van het OT uitgevoerd. Hieruit blijkt dat zij over het algemeen tevreden zijn met de ondersteuning. Wel geven ze soms aan behoefte te hebben aan meer duidelijkheid over wat wij kunnen betekenen voor hen.

Aanmeldingen ouders en kinderen

- We merken dat sinds de zomer het aantal meldingen wat terugloopt. Om de oorzaak hiervan te achterhalen hebben wij tijdens een bijeenkomst input opgehaald bij ouders die wij begeleiden. Ook hebben wij aan hen advies gevraagd welke acties we zouden kunnen ondernemen om de bekendheid van het OT te vergroten.
- Deze ouders geven aan dat de belangrijkste redenen die ouders weerhouden om zich aan te melden zijn:
  - Het niet willen of durven contact opnemen
  - Twijfels over de onafhankelijkheid van het OT
  - Overbelast zijn en niet in staat zijn om zelf aan te melden
  - Dat het OT de “zoveelste instantie is” die hulp biedt
  - Geen vertrouwen dat het OT een verschil zal maken
- Om onze zichtbaarheid te vergroten zetten we extra in op communicatie, bijvoorbeeld door onze [LinkedIn-pagina](#) en

[Twitteraccount](#) te benutten. Hierop delen we ervaringen en feiten over het OT in begrijpelijke taal.

- Om ook via de steunpunten meer zichtbaarheid te bereiken organiseren we samen met de VNG een bijeenkomst voor contactpersonen en steunpuntmedewerkers van de gemeenten.
- We bekijken ook de mogelijkheden om aan te schuiven bij informatie- en logenoten bijeenkomsten voor gedupeerden.

Overige zaken

- We hebben input geleverd op de nieuwe versie van de Richtlijnen Uithuisplaatsing van het NJi.
- We hebben een update van het OT gegeven tijdens het spreekuur van de VNG voor contactpersonen van de gemeenten, Maatschappelijk Werk Amsterdam en Partners voor de Jeugd.
- We hebben een presentatie gegeven aan het programmateam Toekomstscenario en gaan in de komende periode ervaringen delen met elkaar.
- Er heeft een evaluatie plaatsgevonden in regio Rotterdam met de betrokken organisaties over de samenwerking.

Doorkijk

De maand november staat in het teken van het zichtbaarder worden voor ouders en kinderen die nog niet zijn aangemeld. Ook gaan wij onderzoek doen naar wanneer en hoe we de begeleiding kunnen afsluiten, onder andere door de input van ouders op te vragen in een panelsessie. Wij zullen ook verder gaan met het thema tevredenheid met dienstverlening OT, om ervoor te zorgen dat onze werkwijze blijft aansluiten op de wensen en behoeftes van de mensen die wij ondersteunen.

We hopen dat nog meer ouders en kinderen ons weten te vinden en zetten ons graag voor hen in.